

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології та соціальних комунікацій
Кафедра психології, педагогіки та філології

Силабус
навчальної дисципліни

**«ПРОФІЛАКТИКА ТА КОРЕКЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ КРИЗ У
СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ»**

Галузь знань — 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність — 053 Психологія

Освітньо-професійна програма — Кризова психологія

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Харків - 2024

Силабус склали:

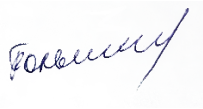
кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології, педагогіки та філології Віденєєв Ігор Олександрович

Мова навчання: українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри психології, педагогіки та філології,
Протокол № 1 від «23» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри психології, педагогіки та філології,

д.психол.н., професор

Анастасія БОЛЬШАКОВА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету культурології та соціальних комунікацій

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

Голова ради факультету

Наталя КОРЖИК

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва курсу	<i>Профілактика та корекція професійних криз у соціокультурній сфері</i>
Викладач)	<i>ВДЕНЄЄВ Ігор Олександрович</i>
Профіль викладачів	https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/ksk/ppf/videneev.html
Контактний телефон та емейл	+38 0983795540 viden150@ukr.net
Інформація про консультації	онлайн-консультації – час за узгодженням здобувача вищої освіти та викладача
Логіка вивчення курсу	<p>Пререквізити. Теоретичною базою вивчення дисципліни є загальні та професійні компетентності та результати навчання, набуті на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія та вивчення дисциплін «Психологія кризи», «Основи нейропсихології травми», «Психологія травматичного стресу», «Перша психологічна допомога в кризових ситуаціях в соціокультурній сфері», «Психологія культури та мистецтва». Викладання дисципліни здійснюється у тісному зв'язку зі змістом дисциплін «Технології тілесно-орієнтованої терапії в роботі з кризовими станами в соціокультурній сфері», «Психологічна робота з наслідками кризових ситуацій та основи травматерапії», «Основи проектної діяльності психолога в соціокультурній сфері».</p> <p>Постреквізити. Здобутий здобувачами у ході вивчення навчальної дисципліни фрагмент професійного досвіду у вигляді загальних та професійних компетентностей, системи знань, умінь, норм і цінностей є теоретичним та практичним підґрунтям вивчення усього подальшого циклу обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів професійної і практичної підготовки, проходження практики та виконання кваліфікаційної роботи.</p>

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «*Профілактика та корекція професійних криз у соціокультурній сфері*» націлена на підготовку другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія. «Профілактика та корекція професійних криз у соціокультурній сфері» навчальна дисципліна, яка в контексті сучасних досягнень психологічної науки створює початкову базу теоретичної та практичної професійної підготовки магістрів психології. Дисципліна покликана допомогти здобувачеві досягнути розуміння сутності кризової психології та феномену кризи в соціокультурному житті людства.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Мета вивчення дисципліни – формування системи наукових уявлень щодо життєвих криз, ознайомлення студентів з основними теоретичними та практичними аспектами профілактики та корекції професійних криз у соціокультурній сфері, розвинути навички аналізу та розв'язання проблем, пов'язаних із професійними кризами..

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.
ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
ПР13. Розробляти та реалізовувати програми психологічного супроводу різних категорій населення у кризових умовах життєдіяльності
ПР14. Розробляти та реалізовувати психопрофілактичні та психокорекційні (індивідуальні та групові) програми засобами культури та мистецтва.
ПР15. Використовувати засоби культури та мистецтва у процесі надання психологічної допомоги у кризових умовах.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності
ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами
ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
Спеціальні (фахові) компетентності
СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.
СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
СК 11. Здатність аналізувати соціокультурні процеси та явища з точки зору їх впливу на психічне благополуччя людини, зокрема у кризових умовах.
СК 12. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати та використовувати у практичній діяльності інформацію щодо психологічних особливостей діяльності людини у кризових умовах.
СК 13. Здатність використовувати засоби культури та мистецтва у просвітницькій, психопрофілактичній діяльності та наданні психологічної допомоги різним верствам населення у кризових умовах життя.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	<i>Основна освітня компонента</i>
Формат курсу	<i>Денна форма навчання, 2 семестр Заочна форма навчання – 2 семестр</i>
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 <i>Аудиторних</i> Денна форма навчання – 30 Заочна форма навчання – 8 <i>Самостійної роботи здобувача</i> Денна форма – 60 Заочна форма – 82
Технічне і програмне забезпечення	<i>Ноутбук, смартфон, інтерактивна дошка, корпоративний сервіс</i>
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: лекційні та семінарські заняття Методи: Проблемний виклад, пояснювально-ілюстративний (візуальний супровід – демонстрація ілюстрацій, відео та аудіофрагментів), репродуктивний; частково-пошуковий (пошук та аналіз джерел, фахової літератури, відео та аудіоматеріалів з відповідної теми тощо); проєктно-орієнтований – підготовка повідомлення/доповіді (презентації) з відповідними посиланнями на використані джерела та літературу, Інтернет-ресурси. Для самостійної роботи використовується також дослідницький метод: підготовка доповіді з презентацією; створення питальників, есе та ін. до відповідних тем; пошук візуального матеріалу в Інтернеті за тематикою навчальної дисципліни. У процесі підготовки фахівців застосовується також комбінування традиційних інформативних і нових соціально-психологічних методів – дискусійних методів, ігрових методів (рольові ігри), методи активного навчання (аналіз конкретних ситуацій, розв’язання проблемних задач, інтерактивні методи, технологія «мозкового штурму» тощо.
Поточний контроль	виконання завдань до лекційного матеріалу; відповідь під час семінару; виконання практичного завдання; підготовка та презентація майстер-класу; участь у діловій (моделюючій / психологічній грі); виконання вправи; усне опитування; письмове опитування; есе-рефлексія; підготовка та виступ з рефератом; - підготовка та виступ з презентацією; участь у колективному проєкті; виконання індивідуального проєкту, зарахування результатів неформальної освіти.
Підсумковий контроль	екзамен
Політика курсу	<i>Обов’язковими умовами опанування навчальної дисципліни «Профілактика та корекція професійних криз у соціокультурній сфері» є:</i> Політика виставлення оцінок: кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених здобувачам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу здобувача. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито

	<p>обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf).</p> <p>Плагиат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських занять, контрольних роботах, на іспиті.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html).</p> <p>Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.</p> <p>Можливість перезарахування результатів неформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Харківській державній академії культури (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf)</p>
--	--

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем (або блоків)	Разом годин	Денна форма			Заочна форма		
		лекційні	семінарські	сам. робота	лекційні	семінаські	сам. робота
<p>Тема 1: Вступ до професійних криз у соціокультурній сфері</p> <p>1. Поняття професійної кризи.</p> <p>2. Основні фактори виникнення професійних криз у соціокультурній сфері.</p> <p>3. Види професійних криз та їх характеристики.</p> <p>4. Соціальні та психологічні наслідки професійних криз.</p> <p>5. Професійні кризи у контексті соціокультурних змін.</p>	9	2	1	6			9
<p>Тема 2: Теоретичні підходи до вивчення професійних криз</p>	9	2	1	6			9

<p>1. Психодинамічний підхід.</p> <p>2. Когнітивно-біхевіористичний підхід.</p> <p>3. Системний підхід.</p> <p>4. Трансактний аналіз.</p> <p>5. Екзистенційно-гуманістичний підхід.</p>							
<p>Тема 3: Психологічні механізми професійних криз</p> <p>1. Стадії професійної кризи.</p> <p>2. Механізми подолання професійної кризи.</p> <p>3. Роль особистісних ресурсів у подоланні професійних криз.</p> <p>4. Стрес і копінг-стратегії.</p> <p>5. Психологічні захисні механізми.</p>	9	2	1	6			9
<p>Тема 4: Діагностика професійних криз</p> <p>1. Методи діагностики професійних криз.</p> <p>2. Психометричні інструменти.</p> <p>3. Спостереження та інтерв'ю.</p> <p>4. Самозвіти та анкети.</p> <p>5. Оцінка психоемоційного стану працівника.</p>	9	2	1	6	2	2	5
<p>Тема 5: Профілактика професійних криз</p> <p>1. Стратегії профілактики професійних криз.</p> <p>2. Роль організації у профілактиці</p>	9	2	1	6			9

професійних криз. 3. Профілактика стресу та вигорання. 4. Розвиток емоційної компетентності. 5. Баланс між роботою та особистим життям.							
Тема 6: Психотерапевтичні методи корекції професійних криз 1. Когнітивно-біхевіористична терапія. 2. Психодинамічна терапія. 3. Гуманістична терапія. 4. Групова терапія. 5. Коучинг і менторство.	9	2	1	6	2		7
Тема 7: Корекційні програми та інтервенції 1. Структура корекційних програм. 2. Індивідуальні та групові інтервенції. 3. Впровадження програм у організаціях. 4. Моніторинг і оцінка ефективності програм. 5. Психоедукація та тренінги.	9	2	1	6	2		7
Тема 8: Роль керівника у профілактиці та корекції професійних криз 1. Лідерство і підтримка працівників. 2. Стилi управління та їх вплив на психологічний клімат. 3. Розвиток організаційної культури.	9	2	1	6			9

4. Навички ефективної комунікації. 5. Конфліктологія та медіація.							
Тема 9: Соціально-культурні аспекти професійних криз 1. Вплив культурних факторів на професійні кризи. 2. Професійні кризи у різних культурних контекстах. 3. Міжнародні дослідження та практика. 4. Глобалізація і професійні кризи. 5. Різниця у професійних кризах в розвинутих і країнах, що розвиваються. 6. Розробка та реалізація проєктів профілакування професійних криз, спрямованих на поновлення та збереження психічного здоров'я населення.	9	2	1	6			9
Тема 10: Перспективи досліджень професійних криз 1. Новітні дослідження у галузі професійних криз. 2. Використання технологій у профілактиці та корекції професійних криз. 3. Інтердисциплінарні підходи. 4. Етичні аспекти досліджень. 5. Майбутні напрямки та тенденції.	9	2	1	6			9
Усього	90	20	10	60	6	2	82

8.СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Виконання завдань до лекційного матеріалу – 0-4 балів;

Розподіл балів за методами поточного контролю:

- відповідь під час семінару – 1-4;
- виконання практичного завдання – 1-3;
- підготовка та презентація майстер-класу – 1-4;
- участь у діловій (моделюючій / психологічній грі) – 1-2;
- виконання вправи – 1-2;
- усне опитування – 1-3;
- письмове опитування – 1-3;
- есе-рефлексія – 1-4;
- підготовка та виступ з рефератом – 1-3;
- підготовка та виступ з презентацією – 1-3;
- участь у колективному проєкті – 1-2;
- виконання індивідуального проєкту – 1-4;
- зарахування результатів неформальної освіти – за рішенням кафедри на основі заяви здобувача та наданих даних (до 10% загальної кількості балів, відведених на поточний контроль).

У якості теми реферату чи презентації рекомендовано самостійно обирати проблему, яка відповідає змісту тематичного плану, але не входить до переліку питань, які розглядаються на лекції (семінарі).

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

60 балів

Підсумковий контроль – 40 балів

Підсумковий контроль: екзамен (40 балів).

Завдання на екзамені складається з 2 теоретичних питань.

Відповідь на *теоретичне питання* вважається повною, якщо її зміст повністю відповідає програмі та містить всі необхідні факти та висновки.

Грубими помилками є:

- незнання визначень основних понять предметної області й формулювань, передбачених програмою курсу;
- незнання сутності основних методів і прийомів отримання необхідних результатів.

Помилками вважаються:

- неточності визначень понять предметної області, формулювань;
- неволодіння одним з умінь і навичок, передбачених програмою, але таких, що не відносяться до грубих помилок.

Недоліками є:

- неакуратні й непослідовні записи викладу матеріалу.

31-40 бал

Повністю розкрито зміст теоретичних питань. При відповіді використано термінологію предметної області в необхідній логічній послідовності. Також здобувач демонструє вільне володіння навчальним матеріалом різного ступеня складності, використовуючи при необхідності відомості з інших навчальних дисциплін і курсів. При відповіді на додаткові питання помітне вміння розвивати систему теоретичних знань на основі самостійної роботи.

21-31 балів

При викладі фундаментальних положень основного матеріалу курсу здобувач показує володіння програмним навчальним матеріалом, у тому числі різного ступеня складності, а також вільне оперування ним у знайомій ситуації. При відповіді допускається два-три недоліки або не більше однієї помилки. Здобувач упевнено відповідає на додаткові питання, що стосуються основних положень усього досліджуваного курсу відповідно до екзаменаційної програми.

11-20 балів

При відповіді на питання теорії виявляється не завжди усвідомлене відтворення програмного навчального матеріалу. Положення, що приводяться у відповіді, даються фрагментарно, схематично, без логічного взаємозв'язку. При відповіді на додаткові питання, що стосуються найважливіших і основних понять і фактів навчальної програми, є утруднення у використанні термінології предметної області. При відповіді здобувач не завжди може підтвердити теоретичні викладення відповідними прикладами.

0-10 балів

Відповідь здобувача демонструє лише деяке уявлення про матеріал навчального курсу. Знання практично відсутні як у теоретичній області навчальної дисципліни, так і в практичному володінні методикою аналізу.

Усього: 100 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточна успішність										Екзамен	Усього
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

(денна форма)

№ з/п	Назва	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література для підготовки (повний бібліографічний опис або за нумерацією відповідно до розділу 13)	Кількість балів, які може отримати здобувач
1	Вступ до професійних криз у соціокультурній сфері	Мета: Ознайомлення з основними поняттями, завданнями та методами кризової психології. 1. Що таке професійна криза? 2. Які фактори сприяють виникненню професійних криз у соціокультурній сфері? 3. Які види професійних криз існують?	1 – 5, 7, 17, 18	2

		<p>4. Які соціальні наслідки можуть бути від професійних криз?</p> <p>5. Як соціокультурні зміни впливають на професійні кризи?</p>		
2	Теоретичні підходи до вивчення професійних криз	<p>Мета: Ознайомлення з основними теоретичними підходами в дослідженні професійних криз.</p> <p>1. У чому суть психодинамічного підходу до професійних криз?</p> <p>2. Як когнітивно-біхевіористичний підхід пояснює професійні кризи?</p> <p>3. Які основні положення системного підходу до вивчення професійних криз?</p> <p>4. Які принципи лежать в основі транзактного аналізу?</p> <p>5. Які аспекти професійних криз розглядає екзистенційно-гуманістичний підхід?</p>	1 – 5, 7, 17, 18,19	2
3	Психологічні механізми професійних криз	<p>Мета: ознайомлення з сутністю і особливостями психологічних механізмів професійних криз</p> <p>1. Які стадії проходить професійна криза?</p> <p>2. Які механізми подолання професійної кризи існують?</p> <p>3. Яка роль особистісних ресурсів у подоланні професійних криз?</p> <p>4. Як стрес впливає на професійні кризи?</p> <p>5. Які психологічні захисні механізми застосовуються у професійних кризах?</p>	2 – 6, 11, 13, 15, 18	2
4	Діагностика професійних криз	<p>Мета: Ознайомити здобувачів із основними методами діагностики професійних криз.</p> <p>1. Які методи діагностики професійних криз ви знаєте?</p> <p>2. Які психометричні інструменти використовуються для діагностики?</p> <p>3. Які переваги та недоліки спостереження та інтерв'ю у діагностиці?</p> <p>4. Як використовувати самозвіти та анкети для оцінки професійних криз?</p> <p>5. Як оцінювати психоемоційний стан працівника?</p>	2 – 6, 11 – 13, 15, 16, 18	2
5	Профілактика	<p>Мета: Ознайомити здобувачів з</p>	2 – 6, 9, 11 – 13,	2

	професійних криз	<p>основними стратегіями та методами профілактиці професійних криз.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які стратегії профілактики професійних криз ви знаєте? 2. Як організація може сприяти профілактиці професійних криз? 3. Які заходи допомагають запобігти стресу та вигоранню? 4. Як розвиток емоційної компетентності впливає на профілактику криз? 5. Які методи використовуються для забезпечення балансу між роботою та особистим життям? 6. 	15, 16, 18, 20	
6	Психотерапевтичні методи корекції професійних криз	<p>Мета: ознайомити учасників з основними принципами та методами психотерапії та корекції професійних криз</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні принципи когнітивно-біхевіористичної терапії? 2. Як психодинамічна терапія допомагає у корекції професійних криз? 3. Яка роль гуманістичної терапії у подоланні професійних криз? 4. Які переваги та недоліки групової терапії? 5. Як коучинг і менторство можуть сприяти корекції професійних криз? 	3 – 6, 11, 12, 14, 15, 18	2
7	Корекційні програми та інтервенції	<p>Мета: Розглянути основну структуру та методи організації корекції професійних криз.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Яка структура корекційних програм для професійних криз? 2. Які методи індивідуальних інтервенцій найбільш ефективні? 3. Як організувати групові інтервенції? 4. Які методи моніторингу та оцінки ефективності програм використовуються? 5. Які переваги психоедукації та тренінгів у корекції професійних криз? 	2, 7, 8, 10, 16, 18, 20	2
8	Роль керівника у профілактиці та корекції професійних криз	<p>Мета: розглянути особливості управлінської діяльності керівника та особистісні особливості, що впливають на ефективне вирішення професійних конфліктів.</p>	2, 7, 8, 10, 16, 18, 19	2

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Яка роль лідерства у підтримці працівників під час кризи? 2. Як стилі управління впливають на психологічний клімат у колективі? 3. Як розвивати організаційну культуру для профілактики криз? 4. Які навички ефективної комунікації необхідні керівникам? 5. Як керівник може ефективно вирішувати конфлікти? 		
9	Соціально-культурні аспекти професійних криз	<p>Мета: розглянути особливості соціально-культурних факторів, як детермінант професійної кризи.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як культурні фактори впливають на професійні кризи? 2. Чим відрізняються професійні кризи у різних культурних контекстах? 3. Які міжнародні дослідження існують щодо професійних криз? 4. Як глобалізація впливає на професійні кризи? 5. Які особливості професійних криз у розвинутих країнах та країнах, що розвиваються? 		2
10	Перспективи досліджень професійних криз	<p>Мета: розглянути особливості сучасних дослідження у галузі вирішення проблеми професійних криз.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які новітні дослідження у галузі професійних криз ви знаєте? 2. Як технології можуть бути використані у профілактиці та корекції професійних криз? 3. Які інтердисциплінарні підходи використовуються у вивченні професійних криз? 4. Які етичні аспекти досліджень професійних криз слід враховувати? 5. Які майбутні напрямки досліджень у сфері професійних криз ви бачите? 		2
Усього:				20

(заочна форма)

№ з/п	Назва	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література для підготовки (повний бібліографічний опис)	Кількість балів, які може отримати
--------------	--------------	---	---	---

			або за нумерацією відповідно до розділу 13)	здобувач
1	Діагностика професійних криз	<p>Мета: Ознайомити здобувачів із основними методами діагностики професійних криз.</p> <p>6. Які методи діагностики професійних криз ви знаєте?</p> <p>7. Які психометричні інструменти використовуються для діагностики?</p> <p>8. Які переваги та недоліки спостереження та інтерв'ю у діагностиці?</p> <p>9. Як використовувати самозвіти та анкети для оцінки професійних криз?</p> <p>10. Як оцінювати психоемоційний стан працівника?</p>	2 – 6, 11 – 13, 15, 16, 18, 20	6
Усього:				6

1. ПИТАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Визначення професійної кризи та її види.
2. Основні теорії професійних криз.
3. Психологічні механізми та стадії професійної кризи.
4. Методи діагностики професійних криз.
5. Роль особистісних ресурсів у подоланні професійної кризи.
6. Стрес та його вплив на професійні кризи.
7. Профілактика професійних криз у соціокультурній сфері.
8. Психотерапевтичні методи корекції професійних криз.
9. Структура та впровадження корекційних програм.
10. Роль керівника у профілактиці професійних криз.
11. Культурні аспекти професійних криз.
12. Глобалізація та професійні кризи.
13. Технології у профілактиці професійних криз.
14. Етичні аспекти досліджень професійних криз.
15. Майбутні напрямки досліджень у сфері професійних криз.

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕН)

1. Визначення професійної кризи та її основні види.
2. Фактори, які сприяють виникненню професійних криз у соціокультурній сфері.
3. Основні стадії професійної кризи.
4. Психодинамічний підхід до професійних криз.
5. Когнітивно-біхевіористичний підхід до пояснення професійних криз.
6. Принципи системного підходу до професійних криз.
7. Трансактний аналіз у контексті професійних криз.

8. Основні положення екзистенційно-гуманістичного підходу до професійних криз.
9. Методи діагностики професійних криз.
10. Психометричні інструменти для діагностики професійних криз.
11. Основні переваги та недоліки спостереження та інтерв'ю у діагностиці професійних криз.
12. Вплив стресу на розвиток професійних криз.
13. Роль особистісних ресурсів у подоланні професійних криз.
14. Психологічні захисні механізми у професійних кризах.
15. Стратегії профілактики професійних криз.
16. Способи, якими організація може сприяти профілактиці професійних криз.
17. Заходи для запобігання стресу та вигоранню.
18. Методи забезпечення балансу між роботою та особистим життям.
19. Основні принципи когнітивно-біхевіористичної терапії при професійних кризах.
20. Психодинамічна терапія у корекції професійних криз.
21. Роль гуманістичної терапії у подоланні професійних криз.
22. Переваги та недоліки групової терапії при професійних кризах.
23. Коучинг і менторство у контексті корекції професійних криз.
24. Структура корекційних програм для професійних криз.
25. Організація групових інтервенцій для подолання професійних криз.
26. Методи моніторингу та оцінки ефективності корекційних програм.
27. Переваги психоедукації та тренінгів у корекції професійних криз.
28. Роль лідерства у підтримці працівників під час кризи.
29. Вплив стилів управління на психологічний клімат у колективі.
30. Культурні фактори, що впливають на професійні кризи.
31. Відмінності професійних криз у різних культурних контекстах.
32. Вплив глобалізації на професійні кризи.
33. Новітні дослідження у галузі професійних криз.
34. Використання технологій у профілактиці та корекції професійних криз.
35. Інтердисциплінарні підходи до вивчення професійних криз.
36. Етичні аспекти досліджень професійних криз.
37. Майбутні напрямки досліджень у сфері професійних криз.
38. Вплив професійних криз на психологічне здоров'я працівників.
39. Соціальні наслідки професійних криз у соціокультурній сфері.
40. Вплив соціокультурних змін на професійні кризи.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Обов'язкова:

1. Батуріна М., Новолаєв А. Шляхи попередження «професійного вигорання» педагогів. Актуальні питання гуманітарних наук. Педагогіка. Вип. 15. 2016. С. 265-270.
3. Бещук-Венгерська Н. В. Профілактика синдрому професійного вигорання у педагогів : методичний посібник. Вінниця : ММК, 2015. 110 с.
4. Бондарчук О. І., Карамушка Л. М., Москальова А. С. та інші. Психологічні умови попередження професійного стресу та професійного вигорання керівників освітніх організацій : спецкурс для слухачів очнодистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти. Київ, 2015. 48 с.

5. Варгата О. В., Кулешова О. В., Міхеєва Л. В. Психологічні чинники професійного вигорання педагогів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2021. № 75. Т. 1. С. 68-71.
6. Гінгіна О.Д. Профілактика та подолання синдрому «професійного вигорання». Семінар-тренінг для педагогічних працівників. ЗОШ І-ІІІ ступеня. Новий Двір, 2012. 30с.
7. Качур О. Профілактика професійного вигорання в закладах освіти. Психолог. 2010. № 40. С. 3-7.
9. Колтунович Т. А. Як не згоріти в полум'ї професії : корекційна програма для вихователів дошкільних навчальних закладів. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 200 с.
10. Колтунович, Т. А. Психологічні умови корекції професійного вигорання у вихователів дитячих навчальних закладів : дис. ...канд. психол. наук : 19.00.07. «Педагогічна та вікова психологія». Івано-Франківськ, 2016. 352 с.
11. Корольчук М. С., Корольчук В. М., Березовська Л. І. Професійне вигорання працівників освіти : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 304 с.
12. Лящ О. П., Яцюк М. В. Теоретична модель професійного вигорання педагогів закладу інтернатного типу. Габітус. Соціальна психологія. Юридична психологія. Вип. 20, 2020. С. 245-250.
13. Михальчук Л. Я., Шуберчук М. П. Подолання синдрому професійного вигорання педагогів шляхом використання педагогіки емпатуерменту. Нетішин, 2019. 78 с.
14. Олійник І. В. Причини виникнення та профілактика синдрому професійного вигорання у педагогів. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Педагогічні науки. Серія «Педагогіка і психологія». 2017. № 1 (13). С. 118-125.
16. Перегончук Н. В. «Професійне вигорання» як фактор розвитку особистості педагога: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук: спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія». Київ, 2011. 20 с.
19. Степанець М. Професійне вигорання як перешкода пізнавально-творчої самореалізації педагогічних кадрів. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2016. № 8. С. 74-84.

Додаткова:

1. Левченко К.Б. Соціально-педагогічна та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту : навчально-методичний посібник. Київ : Агентство “Україна”. 2015. 176 с.
2. Клінічна психодіагностика: Практикум / Ред.-упор. М.В.Миколайський. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2006. 228 с.
3. Кулеша-Любінець М.М. Техніки психологічної допомоги та самопомоги особі у екстремальній ситуації: навчально-методичний посібник / М.М.Кулеша-Любінець. Івано-Франківськ: Кушнір Г. М., 2017. 72 с.
4. Лефтеров В.О. Психологічні детермінанти загибелі та поранень працівників органів внутрішніх справ: монографія: ДІВС МВС України, 2002. 324 с.
5. Мартіна Мюллер Якщо ви пережили психотравмуючу подію. Львів: Видавництво УКУ, Свічадо, 2014. 120 с.
6. Миронець С.М. Негативні психічні стани рятувальників в умовах екстремальної ситуації: Монографія К.: Консультант, 2008. 232 с.
7. Панок В.Г. Методичні підходи до надання психологічної допомоги потерпілим від техногенної катастрофи / Центр. соц. експертиз і прогнозів ін.-ту соціол. НАН України та ін. К., 1999. 104 с.
8. Психологічна підтримка в умовах екстремальних ситуацій: підхід резилієнс: навч.- метод. посіб. / [Н.Гусак, В.Чернобривкіна, В. Чернобривкін, А. Макименко, С. Богданов, О.Бойко; за заг. ред. Н. Гусак]; Нац. Ун-т «Києво-Могилянська академія». – Київ : НаУКМА, 2017. 92 с.
9. Титаренко Т.М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності / Титаренко Т.М.– К.: Либідь, 2003. 376 с.

10. Яковенко С.І. Соціально-психологічна допомога при екстремальних ситуаціях та критичних інцидентах / Яковенко С.І., Лисенко В.І.; НАН України. Ін-т соціології. Центр соціал. експертиз і прогнозів. К., 1999. 224 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>

Наукова періодика України — <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –.

Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» — <http://chitalka.info/psy.html>.

Вісник психології і соціальної педагогіки —
<http://psych.kiev.ua/nma-referats/fla-refers/lang-1/referat-109/referatpart-4/index.html> –.

БД Освіта. ua. — <http://osvita.ua/school/psychology>.

- Психологія UA <http://psychologiya.org.ua/>
- Студентська бібліотека <http://studentbooks.com.ua/>
- Електронна бібліотека КНЕУ http://lib.kneu.edu.ua/ua/e_resours_bibl/elek_bibl_litr/
- Всеукраїнська електронна бібліотека <http://youalib.com/>